

Я

К зазначають дослідники¹, шкільні бібліотеки двічі протягом минулого сторіччя переживали серйозні зміни у своїй діяльності. Вперше – в 1960-х рр., коли традиційні книгозбірні із колекціями на паперових носіях почали використовувати аудіовізуальні матеріали. Вдруге це сталося в 1980-х рр., коли швидкими темпами відбувалося застосування мікрокомп'ютерів, комп'ютерних мереж та Інтернету. Якщо у 1960-х рр. спостерігалось лише розширення видів носіїв інформації, то у кінці століття серйозно переосмислюється вся діяльність шкільних бібліотек.

Сучасна шкільна бібліотека розглядається як "центральна мережа" усього навчального закладу, що "досягає" кожного куточка школи, а також доступна з дому 24 години на добу 7 днів на тиждень.

Запровадження новітніх технологій, переосмислення діяльності шкільної бібліотеки, створення медіацентрів не означає, що менше уваги приділяється друкованим джерелам інформації, читанню або

знижується роль шкільного бібліотекаря. Навпаки, сучасна шкільна бібліотека, інтегруючи всі надбання сторічного розвитку (а перший професійний бібліотекар шкільної бібліотеки почав працювати в США 1900 р.²), повинна вийти й виходить на новий щабель. Для розвитку шкільних бібліотек і медіацентрів в Україні важливо вивчити зарубіжний досвід, обговорити із зарубіжними фахівцями свої набутки і плани.

З 26 жовтня по 1 листопада 2005 р. за програмою "Американські лектори" Посольства США в Україні перебував фахівець із питань діяльності шкільних бібліотек і медіацентрів Терренс Янг. Він працює спеціалістом з медіаресурсів у бібліотеці середньої школи Вест Джеферсон і викладає в університеті Нового Орлеана. Отримав ступені бакалавра та магістра в галузі освіти в університеті Нового Орлеана та магістерський ступінь з бібліотечної справи в університеті штату Луїзіана. Наукові розвідки та статті Т. Янга з проблематики шкільних бібліотек друкуються в таких виданнях, як *Library Media Connection*, *Book Links*, *Science Books & Films*, *School Library Journal*, *The Book Report*, *Library Talk*, та *Knowledge Quest*. Він веде колонки з питань електронної довідки в журналі *School Library Journal* та з питань електронних ресурсів у журналі Американської асоціації шкільних бібліотекарів *Knowledge Quest*. Т. Янг – автор видання "Шкільні бібліотеки працюють!", яке вийшло двічі загальним накладом 300 тис. примірників. Ця книга – чудовий приклад лобювання шкільних бібліотек та професії шкільного бібліотекаря і буде корисним українським бібліотекарям як зразок такого роду видань. Крім того, Т. Янг – член дорадчих рад декількох видавництв: Scholastic Library Publishing, Thomson Gale, Linworth Publishing, Capstone Press та Facts on File. Він регулярно виступає з доповідями на конференціях різних рівнів.

В Україні Т. Янг узяв

участь у науково-практичній конференції "Освітнянські бібліотеки України. Історичні тенденції. Сучасний стан та перспективи розвитку", організованої Державною науково-педагогічною бібліотекою України ім. В.О.Сухомлинського. Він виступив перед учасниками конференції з доповідями "Сучасні шкільні бібліотеки: тенденції розвитку" на пленарному засіданні та "Роль шкільної бібліотеки у підвищенні успішності учнів" на секції шкільних бібліотек. Ці виступи розкрили особливості розвитку шкільних бібліотек у США, роль шкільного бібліотекаря у лобюванні інтересів шкільної бібліотеки, співпраці з учителями і керівниками шкіл. Сьогодні у США ставиться питання про необхідність розробки чітких показників впливу шкільного бібліотекаря на успішність учнів. Серйозна увага приділяється підготовці спеціалістів для роботи в шкільних бібліотеках та медіацентрах.

Т. Янг на конференції у Державній науково-педагогічній бібліотеці України ім. В.О. Сухомлинського

У програмі перебування Т. Янга в Україні були також виступи перед студентами і викладачами Київського національного університету культури і мистецтв, Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв, а також бібліотекарями шкільних бібліотек у Національній бібліотеці України для дітей. У своїх виступах "Інтернет-покоління: роль бібліотек" він підкреслював необхідність зважати на психолого-педагогічні особливості сучасного покоління. Зокрема на різні стилі навчання, на те, що молодь зростає у насиченому новими технологіями середовищі, і це суттєво позначається на сприйнятті ними інформації. Дослідження американських фахівців свідчать, що до 70% інформації сучасні молоді люди отримують не з друкованих видань. На це треба зважати, переосмислюючи діяльність сучасної бібліотеки. Важливо з раннього дитинства привчати дітей до читання, активно залучати до цього процесу батьків, вчителів і бібліотекарів.

Т. Янг відвідав також Миколаїв. У міській бібліотеці для дітей, де відкрито центр "Вікно в Америку для майбутніх лідерів", він виступив перед бібліотекарями, які працюють з дітьми, а в Миколаївській педагогічній бібліотеці – перед директорами шкіл, шкільними бібліотекарями та студентами Миколаївського коледжу культури.

Члени англомовного бібліотечного клубу Української бібліотечної асоціації, який діє в Американській бібліотеці при Національному університеті "Києво-Могилянська академія", отримали можливість обговорити з Терренсом Янгом широке коло професійних питань – від ролі шкільної бібліотеки в розвитку інформаційної грамотності учнів до значення професіоналізму бібліотекаря в організації якісної роботи шкільної бібліотеки та медіацентру.

¹ Loertscher D.V. Reinventing your school's library in the age of technology. – 2nd ed. – San Jose, Calif., 2002. – P.4.

² Woolls B. History of school libraries and school media centers // The School Library Handbook. – Chicago, 2005. – P. 2-5.